

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési ár: negyedévre 20 fillér.
Megjelenik minden hónap 15-én.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
WALTHIER GYÖRGY
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi-utca 2. szám

Hirdetéseket
kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Ut a siralomház felé...

Magyarország belügyminisztere: *Kozma Miklós* bélyegezte meg e keserű szavakkal az *egyét*: a magyar pusztulás és megsemmisülés legfőbb okát. Ut a magyar siralomház felé...

"Háborút elveszteni lehet, de minden háborus veszteséget pótolhat az a nemzet, amelynek anyái tudják kötelességüket!"

E klasszikus szavak ott dübörögnek a magyar anyák elaltatott, bünhős lelkiismeretén, de sürgős cselekvésre hívják fel magát az államot, az önkormányzati testületeket és az egész társadalmat!

A nemzet életébe vágó fontosabb kérdés nincs. A család, a társadalom, a nemzet jövője és boldogulása fiaiban gyökerezik. Ezt alamizsnálkodással, aprócseprő segélyekkel, kizárólag az Anyaszentegyház valláserkölcsi szigorával és lelki hatásával megoldani nem lehet.

A gyermekvédelem, mondhatnánk a nemzetvédelem kettős.

Minden lehető eszközzel elősegíteni a születéseket, másodsorban pedig megfelelő szociális intézkedésekkel odahatni, hogy a gyermekek felnevelése a kellő anyagi segítséggel biztosítva legyen.

Az eredmény elérése gyors és gyökeres ténykedést kíván az államtól, közületektől és társadalomtól egyaránt

MI AZ ÁLLAM KÖTELESSÉGE?

A költségvetésben olyan hatalmas fedezetet biztosítani, hogy abból az intenzívebb anya- és csecsemővédelem, a gyermekek erősítése és okszerű nevelése érdekében szükséges anyagi és egészségügyi intézmények, a sokgyermekes családok részére folyósítandó családi pótlékok folyósítást nyerjenek.

Nem lehet egyszerűen tudomásul venni a pénzügyi kormányzat évről-évre elhangzó mentségét, hogy "az állam mai nehéz helyzetében fedezet nincs".

Erre fedezetet kell biztosítani. Inkább más költségvetési tételeknél kell lefaragcsálni, ha pedig nem volna lehetséges, akkor olyan speciális adónemet bevezetni, amelyik a nagyobb jövedelmű gyermektelen, 1-2 gyermekes családokat terhelné.

Vegyük például a tisztviselők helyzetét — Már évek előtt megírta és illetékes helyre juttatta e cikk írója alábbi tervezetét:

Uj alapon rendezzék a tisztviselők fizetését. A jelenben folyósított fizetésekből újabb levonást eszközöljenek. Még pedig a IX. fizetési osztálytól kezdődően ettől 6—, a VIII-tól 8—, VII-től 10—, a VI-tól 12—, a V-től 14, s ezenfelül 16%-ot. Az így megtakarított összeg tekintélyes hányadában fedezné a felemelt családi pótlékokat, amelyeknek megoldását ekként vélem:

Csak az a nő kapna saját személyére pótlékot és lakbért, aki nincs fizetéses állásban. A feleség havi díja 20 pengő volna. A gyermekek után fizetendő családi pótlék növekedő lenne azért, hogy a születések szaporodását elősegítse. Egy gyermek után 10, a másik után 15, a harmadik után 20, a negyedik és az ezt követő gyermekek után 25 pengő volna a havi családi pótlék.

Adókedvezményt és taníttatás esetén külön kedvezményt nyernének a háromnál több gyermeket nevelő szülők. Azon szegény iparos és földmunkás szülők pedig, akik háromnál több gyermeket nevelnek, a negyedik gyermektől felfelé 5-5 pengő havi segélyt kapnának a 12. élet év betöltéséig, tehát a keresőképesség kezdetéig.

A tekintélyes kiadást terhelő alapnak jelentős bevételt nyújtana a bevezetendő új „gyermekneveltetési járulék”. Fizetnék a házasságban nem élők, s az egy-két gyermekes házastársak. Még pedig a házasságban nem élők és gyermektelenek összes adójuk 10, az egy gyermekes házastársak fizetésük 8, a két gyermekesek fizetésük 6%-át

Ugyancsak erre használható volna fel a fogyasztási és fényüzési adó 20-30%-a.

A pénzügyminisztérium illetékes szakemberei meggyőződhetnének, hogy a bevétel és kiadások tételei és összege közel állanak egymáshoz. De nemcsak a pénzügyi kormányzattól, hanem más Minisztériumoktól is alapos és sürgős intézkedést vár e fontos kérdés.

A régi szabadjövedelmű-liberális felfogásnak és törvényalkotásnak revíziót kívánó gyenge alkotása az a törvény és képtelen jogalkalmazás hogy magzat-gyilkosságokért jelentéktelen büntetést szabnak ki.

Igazságügyminiszter Úr! Nagyméltóságod kiváló jogérzéke bizonyára megtalálja a módot és alkalmat, hogy új törvényjavaslat sürgős

előterjesztésével az élő, védtelen magzatok gyilkosai, sok hivatalos esküjéről és hivatásáról megfeledezett orvos, bába, még több lelketlen apa és anya súlyosabb büntetést kapjanak, mint más szándékos emberölést elkövetők, kik felnőt, tehát önmagukat védenitudo emberek életét pusztítják el

Belügyminiszter Úr! Excelenciád általánosan nagyra értékelt fajszeretettől várjuk, hogy koraszüléseknél kívánatos orvosi „műbeavatkozások” csak szülőotthonokban, klinikákban, vagy legalábbis tisztiorvosok jelenlétében történhessenek. Intézkedést kérünk, hogy a szörnyű erkölcsi rombolást előidéző u.n. orvosi tanácsadó és nemi felvilágosító könyvek csak előzetes cenzura engedélye után nyerjenek terjesztési jogot. Szigorú rendelkezést kérünk arra, hogy a gyermekáldást megakadályozó „óvszerek” és koraszülést előidéző „orvosságok” a gyógyszerárakban, sőt más helyeken is szabadon ne árusíttassanak.

MIT VÁRUNK A KÖZÜLETEKTŐL?

Szociális munkát és gondoskodást. Foglalkoztatását, elhelyezését, támogatását a sok gyermekes családapáknak. Erőteljesebb felkarolását az egészségvédelemnek. Ellenőrzést arra, hogy az épülő házak ne a régi szűk, egészségtelen és sokszor nagy lelki rombolást előidéző lakások mintájára készüljenek. Iskola, fürdők létesítését, rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés biztosítását. A végzett ifjúság elhelyezkedésének erőteljes támogatását. Fontosak az utak, fontos a villanyvilágítás, de legfontosabb az emberi élet és a nemzet gerincének, az ifjúságnak a megmentése.

ÉS MIT VÁRUNK A TÁRSADALOMTÓL?

Krisztus parancsának teljesítését: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat”. — *Ha az az összeg, amelyet Szilveszter napján az országban dárídókra, itatra, ruhára elköltöttek, befolya a gyermekvédelmi alapba, felcsillogna a Pénzügyminiszter ur arca, mert volna fedezete a magyar gyermekvédelemnek!* Nagyszerű eredményt várhatnók a társadalom egyöntetű fellépésétől a gyermekáldástól szándékosan irtózók és menekülőkkel szemben. Egyik békési mágus mondta évek előtt

(9 gyermeke volt!), hogy a társadalom nem igazságos. Bezárja az ajtaját a sikkasztók, csalók, „nyilvános-nők” előtt, s ugyanakkor befogadja azokat, akik elsikkasztják az Isten legnagyobb ajándékát, az emberi életet, dédelgeti azokat, akik minden szégyenérzet nélkül bevallják, hogy ők megelőző intézkedéssel védekeznek attól, s így tulajdonképpen a házasság szentségét a prostitúció mocsaráig alacsonyítják le. Az anyát, a nőt magas piedesztálra emelte a kereszténység, de csak az Isten törvényei szerint élő, becsületes hitveseket és anyákat!

Emberek! Körülöttünk minden irányban a pusztulást és nyomort jelentő szovjet kráter dübörög. Ha kitör, vége a nyugodt életnek, vége a nagyszerű jövedelemnek, vége a fényűzésnek, a mulatozásnak, talán vége a földi életnek is. Legalábbis a kereszténység Irgalmat nem talál náluk! Aki a mexikói, a moszkvai és madridi eseményekből nem tanul, az meg is érdemli gyászos végétét.

De nemcsak rólunk, hanem *csontka hazánkról van szó!* Ezt a kicsiny darabkát, amelyet a Gondviselés — a mi minden tunyaságunk, könnyelműségünk és patópáloskodásunk mellett is meghagyott nekünk, még sem volna szabad eltékozolni?!

Ebben az országban nem szabad engedni kitenyészni a vörös rémuralom fellobbanását sóvárgó szegénylegényeket:

1918-ban azért vesztettünk, mert az ország vezetői között egyetlen világosanlátó és tettekre kész ember nem volt, aki élreállva elfojtotta volna kellő időben a kezdődő forradalmi tüzet!

Ez örök szégyen lesz az országunknak!

Most még veszedelmesebb a helyzet. A szuronyok ereje nem elég biztosíték. 1918-ban több katonánk és hatalmasabb felszerelésünk volt. És nem volt közelünkben Moszkva és a prágai propaganda-fiók!?

Emberséges életet, a megélhetés lehetőségét, a magyar jövő ujoncainak világrajöttét kell biztosítani minden erővel és igyekezettel!

Sürgős kormányintézkedést kér és vár a magyarság, komoly segíteniakarást követel egyaránt közületektől, társadalomtól, egyénektől a magyar jövő!

CSERNUS MIHÁLY.

KATOLIKUS AKCIÓ

Mérleg 1936-ról

A múlt évi bőséges termés nagy áldása nyomán azt várhattuk volna, hogy a lelki-ekben, erkölcsiekben is erőteljes lendületet vesz a hálatérző hivek Istenhez térése és megújodása.

A statisztikai adatok tanulságától nem lehetünk elragadtatva. A háború és forradalmak okozta erkölcsbomlasztó folyamat nem állt meg, hanem szörnyűségeken pusztít különösen a fiatalabb nemzedékben. Legjobban rávilágít erre a születések számának állandó és nagyarányú csökkenése.

Az elmúlt napokban dr. Kovács Alajos, a magyar statisztika atyamestere szomorúan állapította meg, hogy az ország egyik legszebb népfajtáját, a tolnamegyei sárköz népét az egyke teljes kipusztulással fenyegeti. „A legszomorúbb — írja a tudós — hogy a sárközbe bevándorló katolikus elem, amely a pusztuló reformátusság helyét elfoglalja, fokozatosan maga is beleesik abba a bűnbe, amely a reformátusságnál népszokássá vált, eltanulja az egykezést és hamarosan arra a sorsra fog jutni, mint a törzslakosság.”

Hasonló helyzetet látunk a Körös vidékén is. Tíz-husz év előtt még a protestáns községek és városok lakosainál jelentkezett az egyke. Endrőd katolikusai bevándoroltak Gyomára, Mezőturra, Szarvasra, Békésre, Kondorosra és szorgalmukkal, takarékos életmódjukkal, 6-8-10 gyermekük munkáskezeléssel sok ezer holdat megszerettek maguknak.

Most már más és szomorú a helyzet. Földet vásárló endrődi ember ritka holló. Nem, hogy pénze volna, de adóssággal küzdök nagy része. Most a háború utáni családokban legtöbb helyen 1-2, legfeljebb 3 gyermeket látunk, de a megnövekedett igények miatt, a száműzött egyszerűség és takarékoság elvesztésével az egy-két gyermeket sem tudják oly életfeltételekhez juttatni, mint régen a 8-10 gyermeket.

„Kényelmes az ember, urhatnám az asszony” — mondta bölcsen az egyik öreg endrődi gazda a mostani fiatalabb gazdákra.

Az az eskü, amelyet az oltárnál tettek, hogy Isten

parancsa és az anyaszentegyház törvénye szerint élék a szent házasságot, eltemetve van. A régi család a társadalom alappillére, a nemzet bástyája, az anyaszentegyház szent otthona, az Isten termő kertje volt. Most sok helyütt a kék olcsó örömtanyája, ahonnan kivészett az Isten félelme, a lelkiismeret parancsszava, a legszentebb szülői hivatás megbecsülése, a házaseslet tisztaságának és nemes kötelességének hűségese és felelősségteljes megőrzése.

Endrődön 1914 előtt születések száma 600-on felül, s az évi szaporulat 320-350 között mozgott. Az elmúlt évben 218 születéssel szemben az elhunytak száma 210 volt. S ha számítjuk, hogy 10 gyermek halvaszületett, akkor kétfelével több halt el, mint amennyi megkereszteltetett.

Pedig kár ezért a népért. Munkaszeretete, világos, józan észjárása, istenfélelme, hithűsége erkölcsi élete, takarékosága, szorgalma meszsze földön híres volt.

Amióta azonban fiai a négy éves háború sok-sok bűnével megismerkedtek, amióta a leányai a városok divatját és rossz erkölcsét majmolják, amióta a ruházkodás minden keresetet felemésztt, azóta teher a gyermek, azóta kényelmetlen a szülés, azóta nem kell a bölcső Endrődön sem.

Azt vetik, ha „az urnak szabad, akkor nekik is lehet”

Ime a középosztály szörnyű bűne nemzeti veszedelmé válik az egész országban!

Adj a Isten, hogy az anyák méhe ne temető, hanem a magyar faj áldott életfája legyen!

Házasságot kötött 105 jegyespár. Itt is csökkenés mutatkozik. Tiszta katolikus volt 94 jegyespár, vegyes házasságot kötött 9 akadály miatt nem köthetett egyházi házasságot 2 jegyespár. — Az összes vegyes-házasságok a katolikus vallás javára kötettek.

Elhunyt 210. — 109 férfi és 101 nő. A felnőtt elhunytak közül az utolsó szentségben részesült 129, anélkül halt el 6.

A husvéti szentgyónáshoz járult Endrődön 5100, Kon-

dorostanyán 911, összesen 6011 hívő.

Az egész évi szentáldozások száma az anyatemplomban 45.050, a külterületi iskolákban és betegek áldoztatásával 1200, Kondoros-tanyán 10.376, összesen 56.626.

Egyházunk tagjai sorába lépett az elmúlt évben három egyén, hűtlenné vált Krisztus Egyházához 1.

A szegények javára a Szent Antal-perselyből, gyűjtésekből, adományokból közel 1000 pengő értéket osztottunk ki. Ez csökkent azért, mert a segélyezés egységesítése miatt

hívőink tekintélyes része a Zöldkereszt vezetőségéhez és a községi szegényügyi bizottsághoz juttatta el segélyadományát.

A tavaszi lelkigyakorlaton a Manrézában 12, az őszi helyi zárt-lelkigyakorlaton 80 férfi katolikus vett részt.

A polyákhalmi kápolná-iskola létesítése régi vágyát valósította meg a szarvasi határmentén templomunkhoz messze lakó katolikus hit-testvéreinknek.

Adj a Isten, hogy az 1937. évről örömteljesebb beszámólót irhassunk!

Karácsonykor

Édesapám, azt tanultam,
Hittan órán azt hallottam:
Hogy az édes kis Jézuska,
A világnak Megváltója,
Isten, király hatalmas volt,
Előtte mindenki hódolt,
Ember, állat, csillag és hold!

Tanító Ur azt is mondta,
Hogyha Jézus úgy akarta,
Az angyalok egész kara
Szárnyra kapott s röptül arra,
Ahol Istensége mellett
Bizonyoságot tenni kellett
S győzni akart sátn felett.

Nem értem hát, édesapám,
Mért született hideg szalmán
Elhagyatott istállóban,
Barmok mellett a jászolban?
Mikor angyali seregek
Körülötte ott repdestek
És glóriát zengedeztek.

Mért nem vitték fehér ágyba,
Meleg, fűtött palotába?
Patyolat tiszta párnácskát,
Pihe-tollas kis dunnácskát
Az angyalkák mért nem hozták?
Hogy erre nem is gondoltak,
Talán bizony restek voltak?

A kis Jézus — ugye apám —
Könyekre is fakadt talán,
Mikor ott, az istállóban
Kicsi szive elsőt dobbant
S ragyogó két kis szemével
Nézegetett szerte-széjjel,
Csillagfényes csendes éjjel

Endrőd, 1936. december 26.

HARSÁNYI LÁSZLÓ

Ugy-e sirt, hogy szegénységet
Talált bibor-bárony helyett,
Mi őt bizony megillette
S hogy hódolni Ő előtte
Nem jelentkeztek királyok,
Bölcsék, nagyok, hatalmasok,
Csak a szegény jó pásztorok?

Édes fiam! A Jézuska,
Mindnyájunknak Megváltója.
Gazdag, király, hatalmasok,
Hej, kevés van, számuk nem sok.
Földhöz ragadt szegény ember
Száma oly nagy, mint a tenger
Világnézete, mérhetetlen.

Ha Jézusunk e világra
Tükrös, fényes palotába
Jött volna el, a szegények
Rongyos ruhás bűnös lények
Bölcsőjéhez el nem jutnak,
Mert azok ám a kapusnak,
Kapupénzt adni nem tudnak.

Sirni, sem sirt, de ha arcán,
Peregtek is cseppek talán,
Nem könnyecseppek voltak ezek,
Hanem drága kincs s gyöngyszemek
S összefogta kis markába,
Széjjel szórta a világba,
Kunyhóba és palotába.

Szórta-szórta mindenkinek két kezével
Nem nézte azt csodás fényű kis szemével,
Hogy ki milyen ruhát: selymet, rongyot visel.
Azon éjjel! Csillagfényes csendes éjjel!

Karácsonyi segélyezés

A „községi segélyügyi bizottság” az ünnep előtt 131 családnak osztott ki 827 kg. lisztet, 1301 kg. burgonyát, 274 kg. borsót, 113 kg. kölest, 15 kg. sertéshúst, 52 kg. szalonnát, és 304 kg. kenyeret.

Békésvármegye főispánjának és Endrőd társadalmának adományaiból 348 szegény gyermeket láttak el ruháneművel: 170 leányruhát, 27 leánykakabátot, 15 kötényt, 136 láb-
belit, 26 fiuöltönyt, 14 fiukabátot,

14 fiunadrágot, 14 fiualsónadrágot, 77 fiuinget, 15 pár harisnyát, 3 sapkát, 22 zsebkendőt, 11 kalapot, 22 párnacihát, 12 törülközőt, 1 pokrócot és 2 férfiruhát osztottak ki.

A nagyarányú segélyezést főként dr. vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla főispán áldozatkészsége, valamint a községi szegényügyi bizottság, a Női Liga és Endrőd község társadalmának megértő támogatása tették lehetővé.

Külterületi istentiszteletek sorrendje:

Január 17-én a polyákhalmi kápolna iskolában és a varjasi iskolában, 24-én a csejti és az öregkerti kápolna iskolában mutatunk be szentmiséket.

Egyesületi értesítés.

Szent Ferenc III. rendje január 24-én, az Oltáregyesület január hó 31-én d. u. fél 4 órakor, a Leányegyesület és Leány-klub február hó 4-én d. u. fél 5 órakor, a Férfi-Liga február 6-án d. u. 5 órakor tartja havi ájtatosságát.

A Jézus Szive Szövetség csoportvezetői havi összejövetelüket január 31-én, d. e. 8/4 9 órakor tartják a polgári iskolában.

Figyelem! A gyermekekért megkezdett nagykilenced januártól októberig tart. Akik január hónapban elfoglaltságuk miatt nem kezdhették meg, azok kezdjék most február 5-én, az első pénteken. - Szándék: „a modern bűnökben selymülő katolikus magyar családoknak Istenhez térését, az Isten áldásának megbecsülését és örömmel fogadását, továbbá azoknak a szegény gyermekeknek a Szent Szív kegyelmét és oltalmát kieszközölni, akik hitetlen környezetben nem ismerik, mert távol tartják őket Krisztustól és a Szent Szív nagy ígéreteitől“.

Istenünk dicsőségére, a Szent Szív vigasztalására, a magyar családok boldogságára és a jövő nemzedék áldásos életére ajánljuk fel a nagykilenced ájtatosságát!

Az Egységes Munkás-Otthon

1937. évi január hó 6-án tartotta tisztújító közgyűlését, amelyen a következő tisztikart választották:

Elnök: Hornok István, ü. v. al-elnök: Salamon Mihály, pénztáros: Lipták Lajos, ellenőrök: Gyuricza Imre, Huszár János, Puskás János, jegyző: dr. Csókási Béla, helyettese: Szalócai Antal, könyvtáros: Nagy Imre, gazda: Tóth András. Számvizsgáló bizottsági tagok: Hornok Lajos Bukva Pál, ifj. Gonda Pál, Vig Sándor, Csik Mihály. Választmányi tagok: Orbók József, Németh János, Faggas Imre, Gonda István, Timár Vince, Kardos Elek, Kovács Mihály, Gonda Gergely, Sóczó Sándor, Uhrin Vince, Kiszely Imre, ifj. Németh János, Tóth István. Vigalmi bizottság: Elnök: Vig Sándor, tagjai: Szalócai Antal, Puskás János, Bukva Pál, Timár Vince, Timár Mátyás, Gonda Elek, Gyuricza Máté, Gonda Gergely, Gonda Pál, Tóth István, Kovács Mihály, ifj. Uhrin Vine.

A SZENT ATYA ÜZENETE

Éberem dolgozzatok és egyesüljök minden jóakarató ember azokkal a törekvésekkel és ellenséges hatalmakkal szemben, amelyek újból és újból felütik a fejüket az emberi társadalom, a család és az egyes ember legfontosabb javainak kárára...

Aki megkísérli, hogy a kereszténységbe és az isteni kinyilatkoztatásba vetett hitet az emberek szívében és mindenekfölött az ifjúságban csorbítsa és kioltja, aki olyan vakmerő, hogy Krisztus Egyházát, az isteni kinyilatkoztatások őrzőjét, a népek isteni rendelés folytán hivatott nevelőjét, odaállítsa, mint a nemzetek virágzásának és haladásának nyilvánvaló ellenségét: az nemcsak nem teremt jobb jövőt az emberiségnek és a maga országának, hanem szétrombolja a leghatásosabb és legdöntőbb védelmi eszközöket a

rettegett baj ellen és így — ha nem is tudatosan — kezére jár azoknak, akik ellen küzdeni vél, vagy azzal hivatkozik, hogy küzd ellenük!

Állhatatosan és könyörögve ismétljük atyai aggodalommal eltelt szívünk mélyéből azt a nyomatékos és bensőséges kérést, amelyet többször intéztünk az egész világ hívóihoz, az isteni Szív és az Egyház érdekei iránt odaadó lelkekhez, valamennyi egyházmegyéhez és a szerzetekben élő papsághoz, valamint az egész világi hívó sereghez: dolgozzanak a keresztény hit iránti megértéssel és szeretettel teljes buzgalommal Krisztus érdekeiért a Katolikus Akció különféle szakosztályaiban az apostoli hierarchia szellemében!

(Részletek a Pápa karácsonyi rádió-szózatából.)

A Vöröskereszt Egylet

endrői fiókegyesülete január hó 8-án tartotta rendes közgyűlését, amelyen felolvasták a központ közzönő levelét a múlt évi eredményes működésért. A fiókegyesület kétirányú karitatív munkán fejtett ki. Egyrészt a Zöldkereszt akcióval kapcsolatban, másrészt pedig tüdőbetegek segélyezésével. A tüdőbetegeknek 620 l. tejet, a sokgyermekes anyák jutalmazására 20 P-öt juttattak. A pénztáros jelentéséből kitűnik, hogy az egyesület tiszta vagyona 1295.49 pengő.

Az új tisztikar: Elnök: Csernus Mihály, női társelnök: özv. dr. Maác Jánosné, alelnök: Harsányi László, női alelnök: Orbók József-

né, titkár: Hunya Irma, gondnok: vitéz Baranyai Istvánné, jegyző: Magyar Anna, pénztáros: vitéz Baranyai István, ellenőr: Walthier György, orvos! dr. Cseh József, — választmányi tagok: özv. Vörös Ferencné, Alapy Andorné, dr. Cseh Józsefné, Nádhera Lászlóné, Palotai Ferencné, Hunya Béláné, Vörös Julia, dr. Uhrin Nándorné, Klinghammer Lászlóné, Walthier Györgyné, Lesniczky Józsefné, Kovács Mátyásné, dr. Csókási Béláné, Fehérváry Ferencné, Tóth Józsefné, Hunya Lajosné, Dienes Izráné, dr. Hanyecz Vinczéné, dr. Varga Ferencné, Vörös Klára, Timár Menyhértne, Kovács Ferencné, Knap Endréné, — számvizsgáló bizottsági tagok: Bencke Sándor, dr. Uhrin Nándor, — vármegyei kiküldöttek: Csernus Mihály és dr. Cseh József.

Az adózók kötelezettségei 1936. év január és február havában

JANUÁR HÓBAN:

Mindazok, kiknek keresete, jövedelme, vagyona az 1936. évben számvizsgáló mértékben csökkent, általános kereseti-, jövedelem- és vagyoadójuknak újbóli kivetését kérhetik, felmondás folytán, kevélység útján legkésőbb január hó végéig.

Akiknek 20 katasztrális holdat meghaladó feles, harmados, negyedes, hasznobéres földbérletükben változás állott be, szaporodott vagy fogyott az ingatlan, kötelesek azt január 25-ig bejelenteni.

Akik az 1936. év őszén történt adóösszeírás után vállaltak feles, v. hasznobéres földet, avagy azóta szünt meg, illetve változott a bérelt ingatlanuk területe, a terület bármilyen nagyságu volt, vagy lett, szintén kötelesek azt legkésőbb január 25-ig bejelenteni.

Akinek bármilyen természetű kereseti foglalkozása, (iparos, kereskedő, földbérlet) véglegesen meg-

szünt, saját érdekükben jelentsék be január hó 25-ig, mert ellenkező esetben továbbra is megadóztatnak.

Az ebtulajdonosok ebeiket január végéig kötelesek bejelenteni.

A gazdasági cselédváltozások januárban ugyancsak bejelentendők és a baleset biztosítási díjak haladéktalanul be is fizetendők.

FEBRUÁR HÓRA:

Mindazok, akik ipari, kereskedői, földbérlet foglalkozásukat az 1936. évben kezdték meg, kötelesek bírság terhe alatt február hó végéig ált. kereseti, jövedelem-vagyoadó bevallást adni.

Ugyancsak kötelesek február hó végéig új bevallást adni azon adózók is, akik bármiféle kereseti foglalkozásukat az 1935. év valamelyik hónapjában kezdték meg és annak alapján adóztatásuk a foglalkozás megkezdésének hónapjától kezdve az 1935. év végéig elért kereset

alapján, nem pedig teljes évi kereset alapján történt.

A cselédváltozás haladéktalanul bejelentendő és az összeirt, valamint pótlólag bejelentett cselédek után a baleset biztosítási díj befizetendő.

Az 1936. év végéig hátralékban maradt, valamint az 1937. év I. negyedére esedékes adótarozások végrehajtás terhe alatt február 15-ig befizetendők.

Endrőd, 1937. január 11.

Községi Elöljáróság.

„Szentmiséket!“

Tiszteletreméltó Avilai Jánostól, amidőn már halálához közel volt, megkérdezték hozzátartozói, hogy mit kívánna, hogy tegyenek emlékére a halála után. A nagy lélek gondolkodás nélkül válaszolta:

— Szentmiséket szeretnék! Sok-sok szentmisét mondassatok érettem!

Bizony, az Istenhez költözött lelkeknek óriási segítség a szentmise. Ebben a fenséges áldozatban Jézusnak újra végbenemő keresztáldozatát tartjuk oda az irgalmas Isten trónusa elé és erre a keresztáldozatra kérjük az Atyát, hogy irgalmazzon a szenvedő lelkeknek.

Ha mi emberek a keresztre tekintünk, lehetetlen, hogy meg ne hatódjon a szívünk. A bűnösökért ártatlanul szenvedő Jézus fájdalma tekint le reánk onnan. Lehetetlen dolog az is, hogy az irgalmas isteni Szív ne hajoljon arra a kérésre, amelyet Jézus keresztáldozatának bemutatásával bocsátunk eléje.

Szomorú dolog, hogy sok katolikus nem érti meg ezt. A szentmise mondatása, a szentmise-hallgatásnak a megholtakért való felajánlása mindinkább kezd ritkább és ritkább lenni. Bizonyítéka az, hogy hitünk főnséges eszközeit és nagy léleksegítő tényeit nem használjuk ki eléggé.

Az ausztráliai szenátus világértelmezését kíván a nemzetközi nyelv bevezetéséért

Több ausztráliai szenátor javaslatot nyújtott be a szenátusban, melyben az angol király által összehívandó nemzetközi kormánykonferencia egybehívását ajánlják, hogy a különböző nemzetközi egyezmények mintájára egyezményben fogadjanak el egy nemzetközi nyelvet, melyet kizárólag külföldiekkel való használatra minden iskolában tanítsanak. A szenátus 19 szavazattal 5 ellenében elfogadta a javaslatot, melyet a Népszövetség elé akarnak terjeszteni. A Népszövetség már egyszer elfogadott egy javaslatot, mely szerint a nemzetközi táviraforgalomban az eszperantó minden más nyelvvel egyenranguan használható.

H I R E K A N A G Y V I L Á G B Ó L

Főispánunk esküvője. Vitéz dr. Ricsóy-Uhlarik Béla vármegyénk közszeretben álló, népszerű főispánja január 21-én tartja esküvőjét Inkey Gabriellával a királyi palota várkapornájában. A törvényhatóság nagyobb küldöttséggel vesz részt a násztünnepen. Endrőd népe hálatelt szívvel gondol nemeslelkű jövendőjére és Istentől sok-sok kegyelmet, boldogító áldást kér az ifju párra.

Változások a vármegyén. Dr. Schauer Fábor nyugalomba vonuló szarvasi főszolgabíró helyett a főispán dr. Ugrin László vármegyei tb főjegyzőt helyettesítette be. A vármegyei törvényhatósági közgyűlése februárban választja meg a szarvasi főszolgabírót. Hir szerint dr. Ugrin László megválasztása bizonyos dr. Uhrin László helyére, amelyre több pályázó van, dr. Heinrich Dezső vm. tb. főjegyző megválasztása valószínű.

Ima a pápáért. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás elrendelte, hogy egyházmegyéjében minden szentmisében könyörgést mondjanak a beteg Pápáért, a szentmise utáni ugynevezett Leó-ima után pedig 3 Mialyánkot és Üdvözlégyet végezzenek ugyanezen szándékkal.

Az uralkodói család gyásza. Mint a napilapokból ismeretes, Frigyes főherceg, a világháború egyik fővezére Magyaróváron, az ottani birtokán meghalt. Élete egy lelkilég is nemes embernek élete volt, aki mindenkor vallásosságával és az Egyház ügyeinek felkarolásával tűnt ki.

Eljegyzés. Schüssler Irénke okl. tanítónőt (Eger) eljegyezte Kalmár Ákos r. k. tanító (Endrőd) 1936. december hó 26-án (Minden külön értesítés helyett.)

Endrődi vadásztársaság. Megalakult az endrődi vadásztársaság, amelynek elnöke dr. Tüköry József, úv. alelnöke Kovács Mátyás.

Szörnyű gyermekszerencsétlenség történt Debrecenben. A Pázsit-utca 9. számú házban Temesvári Irén 4 esztendő kisleányt egyedül hagyták a szülei a konyhában. A gyermek játszani kezdett a tüzzel, a ruhája meggyulladt és amikor sikoltozására édesapja és édesanyja berohantak, mint lobogó fátyla szaladgált a szerencsétlen kisleányka. Az égő ruhát eloltották, de addigra a kisgyermek már olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy meghalt. Édesanyja a szörnyű jelenet óta ideggörcsökben fekszik.

Még 12.400 darab sertés szállítható ez évben Németországba. A Németországgal kapcsolatos sertésexport szállítások a legnagyobb megelégedéssel bonyolódhatnak le. A 25.000 kontingensből 10.000 drb. ment ki és most folyamatban van 26.000 drb. majd a hátralevő 12.400 drb. kiszállítása. Január hó 15-éig pedig újabb 15.000 darabos tétel lesz szállítható a már megkötött szállítási és értékesítési feltételek mellett.

A METILALKOHOL

Szilveszter estéjén egy teli üveget talált a fővárosban két munkanélküli. Megszagolták és megkóstolták: olyan jó volt, mint a pálinka. Rumot öntöttek hozzá egy pálinkamérésben és hazavitték a Hajléktalanok Menhelyére, ahol laktak. Ott aztán 14 munkanélküli társukkal szilveszterestét csaptak a talált „itókából”. Másnap kórházba kellett szállítani mind a tizenegyet. Kettő közülök még ujév napján meghalt: tizenkettő pedig szörnyű kínok között viaskodik a halállal a kórházi ágyon.

Ami ittak, metilalkohol, vagyis faszesz volt. Ez színre és szagra olyan, mint a pálinka, izre is hasonló az erős szesz italhoz, mert epügy kaparja a torkot és első érzésre epügy melegíti a gyomrot. Amikor aztán felszívódik a szervezetbe és belekerül a belekbe, megkezdődik szörnyű romboló hatása: összemarja a belső részeket, tönkreteszi az embert.

A metilalkoholnak a hatása az emberi testre nagyon hasonlít ahhoz a munkához, amit a szociáldemokrácia végez a társadalom szervezetében. A metilalkoholon nem venni észre, hogy mérge. Épigy a szociáldemokrácia is a dolgozó és szegény emberek segítőjének, a kizsákmányoltak pártfogójának látszik. Amikor aztán a szociáldemokrácia tanai behatolnak a lelkekbe és emberei urrá lesznek a hatalmat jelentő pozíciókban, megkezdődik pusztító hatása. Legelőször kiüti az emberekből a hitet, lealjasítja az erkölcsöket, főszaaditja a gyűlöletet, tönkreteszi a tulajdont és mindezek tetejébe összezilálja a gazdasági életet is. Jólétet ígér a szegényeknek, uri életet a munkásnak és ahol csak uralomra jutott a vörös ember, a dolgozók nyomora még nagyobb lett, mint azelőtt volt. Egyes munkásvezérek dűskalkodó urakká lettek, de a milliók élete még keservesebbé vált.

Ez nem szóbeszéd csak! A tények mutatják, hogy amint a metilalkohol az emberi test mérge, éppúgy mérge a szociáldemokrácia az emberi boldogság számára.

Hírek Spanyolországból.

A leírhatatlanul borzalmas spanyol vérfürdőből a következőket közöljük: *Passionaria, a nőstény farkas.* Passionaria asszony, aki vezető szerepet játszott a női kommunista szervezetben, összegyűjtötte és hadbaszólította az asszonyokat: — „Nők, ragadjatok fegyvert, ölmi ti is tudtok!” Passionaria asszony „amazonjai” feladták a Szalézianus-rendház kriptáit, a koporsókat, porladó csontokat ki szórták, mondván: Hadd szellőzzenek az öreg csontok, nem árt nekik a napfény.” Egy alkalommal a San Francisco el Orande templomba terelték a tuszul ejtett papok egy csoportját, több napig éhezettették őket, majd a legnagyobb szörnyűségekre szólították fel. A papok hangosan imádkozva hátat fordítottak a női pribékeknek. A papok magatartása annyira felbőszítette Passionara asszonyt, hogy őrgöngve rávetette magát egy imádkozó görnyedthátú, őszhajú szerzetesre és átharapta torkát. Majd felszóltották a papokat párancsuk teljesítésére, de a papok nem mozdultak, annál buzgóbban imádkoztak. Ropogtak a fegyverek, az összes tuszul ejtett papokat kivégezték. *Hihetetlen számok:* Hogy mennyi emberéletet oltottak ki a spanyol frontokon, azt nem lehet tudni. Egy azonban bizonyos, hogy a polgárháború belső frontján, a tuszok frontján, többen véreztek el, mint a harcokban. Madridban júliusban és augusztusban közel 50.000 embert végeztek ki, Barcelonában ennek hatszorosát. December végén a spanyol polgárháború halottainak száma, a belső frontokon kivégzettek tömegét is beleértve, 400.000 körül mozog.

Jézus Szive vár...

Van Indiában egy nibus nevű madár, amelyről azt mondják, hogy szép időben, amikor a nap süt, elbűjlik. Viszont, ha vihar van, akkor repül a sötét felhők között, többnyire tönkre is megy. Ez a szegény madár nem oka a szerencsétlenségnek, merthiszen valószínűleg a szemében van valami hiba, amely nem tűri a napfényt, mely minden élő lényre vár, azért, hogy életet adjon.

Mennyivel szomorúbb az, hogy vannak emberek, akik ugyanígy cselekszenek ok nélkül. Jézus szive az éltető napsugár, mely szeretetet és kegyelmet áraszt. Jézus Szive mindenkit vár és mégis vannak olyan nibus madárlelkű emberek, akik elbűjnek előle. Inkább keresik a sötétséget, mint a világosságot, pedig náluk nincs a lélek szemében hiba, hanem csupán saját akaratuk van. A hit igazságait megláthatja mindenki, aki szántszándékkal nem hűnyja le szeméit, mert hisz az Egyház feltárja, tanítja és magyarázza az igazságokat. Így megadja nekünk a Szent Szív tisztelet tanítását, kinyilatkoztatásait is és csak rajtunk áll, hogy befogadjuk azok éltető erejét.

Ne legyünk nibus-madarak, akik elzárkóznak a Jézus Szívétől áradó kegyelemsugár elől és azért azután el is vesznek az életnek és léleknek viharaiban.

Koszos Mesterversenyre készül a magyar kézművesiparosság

Az Országos Iparegyesület ez év szeptember hó első felében rendezi immár ötödikben az aranykoszos mesterversenyt az Országos Kézművesipari Kiállítás keretében. A koszos mesterverseny a magyar kézművesiparosság nagy olimpiásza, melyre már most nagy gonddal készítenek remek darabjaikat a koszos mester címre pályázó kiváló magyar iparosok. Ennek elősegítése érdekében a magyar kézművesiparosság bizik abban, hogy úgy a közintézmények, mint a magánvállalatok és általában a nagyközönség a remekdarabok elkészítésére a pályázóknak rendelkezéseket ad fel és így egyrészt lehetővé teszi kitűnő iparosok számára a versenyen való részvételt, másrészt a rendelő is kiállítási mintadarab birtokába jut.

A kormány kifejleszti a tanyai postaszolgálatot és a rádiózást

— A kormány a jövőben évenként 10–10.000 pengőt állít be a költségvetésbe a tanyai postaszolgálat fejlesztésére. A postaügynökségek számát állandóan emelik. Az utolsó két évben 533-ról 581-re emelték. A telefonok szaporításáról is gondoskodik a kormány. A rádió illetőleg is igyekszik a falusi lakosság rendelkezésére állni. Akció indul meg a vidéki lakosságnak rádióba való bekapcsolása érdekében. A mozgalom lényege az, hogy a szegény tanyai lakosság számára olyan detektoros készüléket hozzanak forgalomba, amelyek kombinált árában az olcsó előfizetési díj is benne lesz. Sajnos, a modern igényeknek megfelelő népvévi hálózati készülék ma még körülbelül 80–90 P-be kerül. (Részlet Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszternek a felsőházban elmondott beszédéből.)

A tanácskérő.

A p a n a s z o s: Tanácsot kérek bíró úr, hogy mit tegyek? Egy emelettel lejjebb egy fiatal ember lakik, aki nap-nap után azt éneklí: „Kati gyere ki!” Az idegeim már nem bírják! Mit tegyek?

B í r ó: Önt Katinak hívják?

P a n a s z o s: Nem.

B í r ó: Hát akkor — ne menjen ki!..

A viziló.

A kocavadász Afrikából hazaérkezve, ottani vadászkalandjaival dicsekszik a baráti lárságban.

— Képzeltétek — mondja, — egy alkalommal egyetlen lövéssel leteríttem egy vizilóval.

— T e s t v é r g y i l k o s, — jegyezte meg az egyik barát.

Utolsó utasítás.

Az asszonyka zöldbe megy. Még a kupéból odakiáltja a férjének:

— Minden nap szidd ám össze a cselédeket, — különben ellesznek kényeztetve mire hazajövök.

EGYHÁZKÖZSÉGI ALAKULÓ GYÜLÉSÉT

tartotta január 8-án az endrői egyházközségi képviselőtestület. Az új rendes tagok január 3-án, a nagymisén tették le az előirt hivatalos esküt, amikor is Csernus Mihály apát-plebános meggyőző erejű beszédben fejtekte ki az eskü jelentőségét, s a képviselőtestületi tagok fontos hivatását.

A többmint 100 tagból álló hatalmas testület egyhanguan Kalmár Vince gazdálkodót választotta világi elnökéül immár hatodizben. Bensőséges valláserkölcsi életét, közvetlen, barátságos magatartását, az egyház ügyeinek lelkes szolgálatát kívánta megbecsülni a képviselőtestület. Meghatott szavakkal köszönte meg Kalmár Vince a képviselőtestület kitüntető bizalmát. Amikor az egyházat szolgálja, akkor Krisztusnak dolgozik, ezért értékeli nagyra megválasztását. De az egyházközség kiváló egyházi elnöke mellett könnyű és örömteljes is ez a munka, melyet az alkotások és a hitközség gyönyörű fejlődése dicsér legjobban.

A képviselőtestület két alelnököt is választott Varju József és Uhrin Sándor gazdálkodók személyében. Egyházközségi gondnok-titkárrá Orbók József elemi iskolai igazgatót választotta meg a képviselőtestület az elhunyt, régi érdemes titkár: Kresznerics Ferenc helyére. A jegyzői bizottságra Kovács Mátyás tanítót, ig. zsinat-helye test, kisegítő jegyzőül dr. Varga Ferenc tanítót, míg az egyházközség pénztárosául Giricz János érdemes iparost választották.

Majd az egyházközségi tanács, mint iskolaszék 20 tagját választották meg a következők személyében: Dr. Cseh József, Csurár Mihály, Dinya Vilmos, Duda Lajos, Hunya Antal, Kalmár Imre, Kalmár Károly, Kovács Ferenc, Mészáros János, D. Timár Mihály, D. Timár János, Timár Menyhért Uhrin Á. József, Uhrin Gáspár, Uhrin Mátyás, Uhrin Sándor, Uhrin M. Vendel, Varju J. Imre, Varju József és Vaszkó Pál.

A „Gazdasági Bizottság” tagjai lettek: Kalmár Vince, dr. Cseh József, Dinya Vilmos, Kalmár Imre, Kovács Ferenc, Mészáros János, Uhrin M. Vendel, Varju József, Vaszkó Pál és Csurár Mihály.

Számvizsgáló-bizottság tagjai: Hunya Á. István, Kalmár Imre és Szabó Frigyes.

Igazoló-Bizottság: Walthier György, Hunya E. Mátyás és Uhrin Benő

Felzólalási-választmány tagjai: Kalmár Vince világi elnök. Szurovecz György, Kurilla Mihály, Gellai István és Hunya Á. István.

Hitbuzgalmi szakosztály tagjai: Kalmár Vince, Varju J. Imre, Balázs István, Uhrin Mátyás, Tóth G. János, Klinghammer Ferenc, D. Timár Mihály, Varga Imre, Orbók Józsefné, vitéz Baranyai Istvánné, Uhrin I. Sándorné, Özv. Zlehovszky Pálné, Kurilla Mihályné, Özv. Hunya Béla-

né, Uhrin Benőné, Timárné Dinya Veronika.

Szociális-charitativ szakosztály tagjai: Alapy Andor, Kalmár Imre, dr. Cseh József, Uhrin Sándor, Kovács Vince, Varju József, Kovács Ferenc, Németh János, Walthier Györgyné, Palotai Ferencné, Kovács Mátyásné, Timárné Dinya Veronika, Timárné Kugler Mária, Kovács Ferencné, dr. Cseh Józsefné, Timár Menyhértné.

Kulturális-sajtó szakosztály tagjai: Harsányi László, Walthier György, Lesniczky József, Bencze Sándor, Bencze József, Dinya Vilmos, Klinghammer László, dr. Varga Ferenc, dr. Maác Jánosné, Tóth Józsefné, Dienes Izráné, Hunya Irma, Magyar Anna, Lesniczky Józsefné dr. Varga Ferencné és Vörös Klára.

Elnök a hitbuzgalmi szakosztály titkárául Szuromi András káplánt, a szociális-charitativ szakosztály titkárául Kalmár Józsefet, a Kulturális-sajtó szakosztály titkárául pedig Fölföldy Béla káplánt nevezte ki.

A képviselőtestület ezután több iskolai és egyházi ügyet tárgyalt. Elnök felhívására Walthier György polgári iskolai igazgató ismertette a vitéz Borsfay Géza távozásával megüresedett és törvényes formák között meghirdetett polgári iskolai állásra beadott pályázatokat. Tekintettel arra, hogy egyházközségi képviselőtestület határozata szerint a megüresedett férfi-tanári állásra csak férfi pályázót fogad el, egy nő pályázó iratait kénytelen volt visszaküldeni annál inkább, mert ennek melléktárgyai nem feleltek meg a pályázat feltételeinek. Három férfi pályázó akadt: Szegfű Endre és Takács Antal okl. polgári iskolai tanárok és dr. Hunya Sándor okl. középiskolai tanár. Ismertette a pályázók iratait, szaktárgyaikat s a beszerzett információkat. Ezek szerint egyik pályázó végleges megválasztását sem javasolja a képviselőtestületnek.

A két polgári iskolai tanár szaktárgyai, különösen pedig a nálunk feltétlenül fontos és kívánatos melléktárgyai nem felelnek meg a pályázati feltételeknek. De a beszerzett információk sem olyan megnyugtatók, hogy választásukat javasolhatná. Dr. Hunya Sándor megválasztásának egyetlen akadálya az, hogy nem polgári iskolai, hanem középiskolai oklevele van. A fennálló rendelet szerint pedig polgári iskolához véglegesen középiskolai tanár nem választható meg és államsegélyt nem nyer. Azt indítványozza tehát, hogy a folyó tanévre átmenetileg a helybeli dr. Hunya Sándor bizassék meg mint óraadó tanár, részére méltányossági alapon képviselőtestület kérje az ötödik állás után esedékes és elvben engedélyezett államsegélyt, a tanév végén pedig az állás végleges betöltésére hirdessen új pályázatot.

Elnök javasolja a kérdés illetlen megoldását, annál inkább, mert november 1. óta dr. Hunya Sándor

megelégedésre helyettesít és látja el az eltávozott Borsfay tanár tanítási-körét. -- Képviselőtestület egyhanguan dr. Hunya Sándort választotta meg a folyó tanévre óraadó tanárnak, s kimondotta, hogy a tanév végén új pályázatot hirdet a megüresedett állásra.

Majd elnök előterjesztette a mirhói „Munkás-ház” kérdését. Az Egyházközség 1750 P-ért vásárolta meg „Munkás-ház” és a Zöldkereszt ebédeltetési céljaira az Egységes Munkás-Otthon jelenleg bérelt házat. A fontos kettős cél egy nagyobb terem és munkahelyezőiroda építését teszi szükségessé. E mintegy 3600 pengő kiadást jelentő építkezéshez — főispánunk pártoló közbenjárására — Kozma Miklós belügyminiszter 2000 P építkezési-segélyt adományozott az Egyházközségnek. Ujabb felterjesztésében a segély felemelését kérte.

A tervet — Főispán ur intézkedésére — az Államépítészeti Hivatal vizsgálja felül s ennek történetével megtörténik a pályázat kiírása. Egyházközség képviselőtestülete a szükséges előmunkálatok végzésével az Egyháztanácsot bizta meg.

A Szent Imre-iskola melletti „Népház” építésével is foglalkozott a képviselőtestület Készséggel vállalja azt a nemes szociális-charitativ feladatot, hogy az Öregkerti munkástömegek hazafias és valláserkölcsi gondozása érdekében az iskola melletti nagy telken gazdasági-Népházat, s ebben a Zöldkereszt ebédeltetési akciójának megfelelő helyiséget adjon; vállalja a Földművelésügyi Minisztériumtól kívánt feltételeket, hogy az építendő Népházat más célra nem használja, azt el nem idegeníti, kéri azonban a kilátásba helyezett 1000 P építési segélyt legalább 3000 pengőre felemelni. Az építési költség a legegyszerűbb felszereléssel felülhaladja a 4000 pengőt. Az egyházközség a mirhói részen építendő „Munkásház” költségeire 3500 pengőt már áldoz. Anyagi helyzete nem engedi meg, hogy itt is hasonló kiadást vállaljon.

Élénk nivós vitát keltett a peresi legelőn tervezett ártézikut furása.

Fontos közgazdasági érdek, hogy az e környéken lakó többszáz kisgazda és földműves család tehene megfelelő legelőhöz jusson. Ha az egyházközség a peresi legelőt szántaná és vetné, évenként 80—100 q. buza többlet-bevételt nyerne. Kizárólag közgazdasági és szociális szempontból hozta meg 30 év óta az igen tekintélyes áldozatot. A legelő minősége elsőrangú. Érdemes arra, hogy az ártézikut vízával öntözhető legyen, s így e környék jószágtenyésztése fellendüljön. Képviselőtestület az elmúlt évben 10.000 P államsegélyt kér e célra a Földművelésügyi Minisztériumtól. Főispánunk közbenjárására hivatalos szemle után a Földművelésügyi Miniszter ur a költségek részbeni fedezésére 5000 P 4%-os, 20 év alatt törlesztendő kölcsönt engedélyezett. Vaszkó Pál, Dinya Vilmos, Varju J. Imre, Dienes Izra és Hunya Lajos felszólalása nyomán képviselőtestület akként határozott, hogy hálás köszönetét nyilvánítja dr. Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter urnak, a község állattenyésztését erőteljes fellendítését célzó és elősegítő állami-kölcsönének kilátásba helyezéséért, mely tisztelettel kéri azonban a rendelet felülvizsgálatát és módosítását akként, hogy a szakértői vizsgálat szerint közel 15000 pengő kiadást jelentő kuffurás és öntözési felszerelés munkálatainak költségeihez legalább 12000 pengős 20 év alatt törlesztendő kamatmentes államkölcsönt nyerjen az Egyházközség.

Örömmel vette tudomásul Egyházközség képviselőtestülete az Öregkerti Hangya-szövetkezet templomépítési akciójának megindítását. Kimondotta, hogy amennyiben úgy az itteni, mint a csejti lakosok látható elégséges anyagi jelét adják tervük komolyságának és életrevalóságának, nem zárkozik el az elől, hogy évenként az egyházi költségvetésben némi hozzájárulást biztosítson a terv megvalósítására.

Végül öntudatos munkára, hitvalló és példaadó katolikus életre hívta fel képviselőtestület tagjait az elnök s a gyűlést berekesztette.

VIZKERESZT

Fehér szellők söprik az égről —
A szivárványos lány havat,
S béke hull a langyos havak közé:
Égi jóság és akarat . . .
Angyalszívek ülnek a fényben,
Bennük ezer könny szendereg,
Dús hitüknél a fázó télben
Melegedjünk meg emberek!

Nagy hívást küld a csillagoktól, —
Jászolából kis Betlehem,
És szent titkú bús indulások
Égnék tőle a lelkeken.
Melegségén halkan mozognak
A csokros-szárnyú fellegek,
Térdeljünk le mi is előtte
És tisztuljunk meg emberek!

Messzi-útú napkelet csöndjén
Végiglebeg egy fénysirály,
S kincs-málhákkal keresni indul —
Istenét három vén király.
Csillagmécsek festik az éjt be,
S városok csöndje hív, remeg,
Szedjük össze bűneink szennyét, —
S induljunk mi is emberek!

Királyi diszt mi nem vihetünk,
De várja Ő a könnyet is,
Hozzánk borul, ha sajog a sziv,
S velünk sir, velünk könnyezik . . .
S király-díjjal lesznek megáldva
A gyógyuló, bús kék szemek,
Mert a Jézus örül a könnynek,
Vigyük hát Hozzá, emberek! . . .

BARTHA ANDRÁS

Mentsük meg a munkásságot...

írja vasárnapi cikkében a nagy szociális apostol: Bangha Béla Jézus-társasági atya.

„Verjük vissza a világgyújtogatók támadását, a bolsevizmus és a szövetségében dolgozó szociáldemokrácia emberpusztító merényleteit: de magának a munkásságnak az érdekében és védelmében is.”

A munkásság — állapítja meg a kiváló tudós — bizonyos szempontból még többet veszíthet a bolsevizmus terjedése, tehát a szociáldemokrácia révén, mint a polgárság. Mert a polgárság csak az életét s a vagyonát veszti el vele, a munkásság ezenkívül még egyebet is: az eszét, az erkölcsi értékét, az emberi becsületét.”

A szovjet nem tekinti az egyént, az egyes ember vagy család értékét és boldogulását. Szerinte „az embertárs nem arra való, hogy megbecsüljük és támogassuk, hanem megcsaljuk, kifosszuk, ha kell, megnyuzzuk, esetleg tömegesen agyon is löjük.”

A munkásság szánandó sorsa int és figyelmeztet minden vezető tényezőt. A munkásság hihetetlen szellemi és erkölcsi veszedelemben forog. Hát szabad ezt a szegény, nagyrészt kisebb műveltségű, de alapjában jólelkű és becsületes „emberanyagot” átengedni a tudatos félrevezetőknek? Meg szabad engedni, hogy szegény munkásaink, ha már az élet s a magasabb kultúra javaiból nagyrészt ki vannak zárva, ha már kemény testi-lelki vergődésben kell küzdeniök a mindennapi kenyérért (ha ugyan munkát egyáltalán találnak!); még mind ezen felül a népfélrevezetés rekordeinek, a barcelonai tömeggyilkosok cinkosainak, a szovjet lelkiismeretlen ügynökeinek jóvoltából a józan eszük és becsületük utolsó foszlányaiból is kifosztassanak? Hogy a saját romlásuk előmozdítóiban, mint valami prófétákban higgyenek, minden gonoszságért lelkesedni tanuljanak s lassankint maguk is hozzájuk aljasuljanak le?”

És felveti a kérdést P. Bangha, hogy mit tesz az állam és a társadalom a munkásság védelméért, mit tesz a munkást józan ítélőképességétől, becsületéből, hitéből, lelkiismeretéből, erkölcséből, hazafias érzéséből kiforgató elemek megfékezéséért?!

Sürgős védelmet kér nagyszerű cikke végén P. Bangha a magyar munkásságnak.

„Adják vissza munkástestvéreinket az önálló, becsületes, magyar gondozásnak! Szabadítsák ki a tömegfertőzések karmaiból! Ne engedjék, hogy a magyar munkás egy része a száraz kenyér, a munkátlanság réme, a hajléktalanság és tüdővész veszedelme mellett még azt a szörnyű jelzöt is megkapja, hogy gyilkosok anarchisták szövetségese!”

Igen nagyszámu tenyészállatot jelentettek be a Tenyészállatkiállításra

A március 17—22. napjain rendezendő országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt az azon részt venni kívánó gazdák körében máris az előző évek szép sikerei kiállításai előtt tapasztaltat meghaladó nagyfoku érdeklődés mutatkozik. A bejelentések száma már a határidők lejárta előtt az összes tenyészállatcsoportokban meghaladta a tervezett kereteket.

Az eddig átvizsgált bejelentésekből is már örömmel lehet

megállapítani, hogy a kiállítás állattenyésztésünk örvendetes továbbfejlődéséről fog számot adni, a gondosan kiválogatott és felülvizsgált tenyészanyag kivétel nélkül igen magas szintjét képvisel és egészen rendkívüli teljesítményű állatok is fognak szerepelni a kiállításon.

A kiállítás bejelentési határidejét a rendezőbizottság (címe: Budapest, IX., Köztelek utca 8. sz., telefon: 18-79-54) a többi csoportokban február 1-ében állapította meg.

Hirek a gabona-piacról

Ani után a magyar gazda hosszú évek óta vágyott, végre eljött: 20 pengőt ér vidéken a prima tiszavidéki buza. Boldog valóság papíron. A gazdák 80—90 %-a ugyanis még a 14—15 pengős árakon kényszerültek termésük eladására, s most láthatják, hogy mennyit keresnek buzájukon a kereskedők.

Ezért fontos a közraktár intézménye, s lombard-kölcsön a beraktározott gabonára.

A takarmány árpa ára a gyomai piacon 13—, a zab 17—, a morzsolt tengeri 11 pengő körül mozog.

Állatárak

Az elmúlt napokban a 120 kilón felüli fiatal zsirsértékekért 1 pengőt, a 70—80 kilós angol hussértékekért 105—110 fillért fizettek a vidéki piacokon. A választási malacok ára Kondor-

roszon 30—35 pengő körül mozgott páronként. A szopósborju ára is felülhaladja az 1 pengőt kilógrammonként. Aki nek eladó jószágga van, nem panaszkodhatik.

Törökországban

hálálra ítétek egy gyilkos borbélyt, akinek a kivégzés előtt utolsó kívánsága az volt, hogy megborotválhassa az ügyészt, akinek vádbeszéde alapján ítéletet mondtak fölötte. Az ügyész hála-lásan megköszönte a felajánlott ingyen-szolgálatot s a próféta szakállára megesküdött, hogy egy órával előbb tett fogadalma értelmében többé az életben nem borotválkozik.

VASUTI MENETREND

Gyomára érkező vonatok:

Budapestről	—	2.21
Békéscsabáról	—	5.38
Budapestről	—	6.34
Déaványáról	—	6.55
Békéscsabáról gyors	—	10.06
Budapestről	—	10.27
Déaványáról	—	11.47
Budapestről gyors	—	11.57
Békéscsabáról gyors	—	14.20
Déaványáról	—	16.51
Békéscsabáról gyors	—	16.58
Budapestről	—	20.39
Déaványáról	—	22.00
Békéscsabáról	—	23.56

Gyomáról induló vonatok:

Budapestre	—	0.05
Békéscsabára	—	2.31
Déaványára	—	3.43
Budapestre	—	5.45
Békéscsabára	—	6.35
Budapestre gyors	—	10.07
Békéscsabára	—	10.35
Békéscsabára gyors	—	11.58
Déaványára	—	12.45
Budapestre	—	14.30
Budapestre gyors	—	16.59
Déaványára	—	17.41
Békéscsabára	—	20.49
Déaványára	—	20.50

HIRDETÉSEK

Endrőd-Gyomai Takarékpénztár R.-T., Endrőd
Fiókinézet: Gyoma. Tel.: Endrőd 2.

Folyósít rövidlejáratu mezőgazdasági kölcsönöket. Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal mellett.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett 8 kishold föld, a Nagyperes dűlőben; Décs-páskumon 2000 négyszögöl, Dávid-dűlőben 2340 négyszögöl szántó. — Érdeklődni lehet: Békéscsabán, a Békésmegyei Keresk. Banknál.

Házassága

**Boldog lesz:
Ha jeggyűrűt
Nálam vesz!**
Órák, ékszerek, szemüvegek nagy raktára!

GRUBER

órás MEZŐTUR—ENDRÖD

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle

gabonaneműt

magas piaci áron
VÁSÁROL.

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

ujján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának

Iratkozzék be tagul

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön. Tag lehet minden 14-65 év közötti egyén Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. sz. engedélyével.”

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Valthier György

Kongorác János könyvnyomdája
Törökszentmiklós, Telefonszám: 21.